

"Објавувањето на дневникот на Крсте Петков Мисирков не смее да биде злоупотребено за политички потреби", академик Ристовски.

"Медиумите не прикажаа како го покажувам и потписот со кој Мисирков се претставил како 'македонски граѓанин'", директорот на Архивот, Тодоровски.

"Мисирков јасно истакнувал дека 'како Македонец на прво место ги поставува интересите на својата татковина'. Тој укажуваше на нашиот долг да го чуваме нашиот јазик", директорката на Институтот за македонски јазик, Макаријоска.

"Бугарите можеби никогаш не го мразат толку колку што го мразат Мисирков, а да не ги спомнувам и Грците и Србите. Она што го промовираа во Архивот не верувам дека е оригинал", правнуката Ката Мисиркова Руменова.

на Балканот во тој период. Како што беше соопштено, пронајдените ракописи содржат опсервации на авторот за балканските состојби, како и односот на европските држави кон овие простори. Крсте Петков Мисирков е еден од најпроучуваните личности и е прогласен за најзначајна личност во Македонија. Тој е еден од основоположниците на македонската историографија и на македонскиот јазик и правопис, така што пронаоѓањето и објавувањето на ракописите е од непроценливо значење.

Ракописите ги пронашол Цочо Биљарски, човек кој речиси целиот работен век го посветил на проучувањето на делото на Мисирков. Веднаш штом биле откриени ракописите, кои ги поседувал антиквар од Бугарија, Биљарски бил известен, а истовремено потврдил дека еден од првите луѓе кои ги виделе ракописите бил и директорот на државниот Архив на Македонија, Зоран Тодоровски, кој се обидува да бидат откупени од македонскиот Архив, дури понудил и двојна цена за откуп. Но, сепак ракописите биле откупени од Архивот на Бугарија. Антикварот ракописите ги пријавил како нечитливи документи, кои најверојатно му припаѓале на Мисирков, но не открил како дошол до нив. Штом ги погледнал Биљарски утврдил дека станува збор за ракописи на Мисирков, кои не биле нечитливи, туку биле напишани на литературен руски јазик. Периодот кога се пишувани мемоарите е по завршувањето на Првата балканска војна и опфаќаат ставови на Мисирков во поглед на македонското прашање, аспирациите на соседните држави,

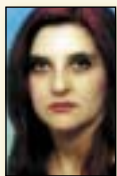
ЗОШТО С ГОЛЕМИО

ви, односот на европските држави кон Македонија и Балканот, писма од Мисирков упатени до министрите за одбрана и за надворешни работи на Русија, до видни руски интелектуалци итн. Од овие ракописи, едноставно Мисирков може да се гледа и од друг аспект, од аспект на историчар и на политичар.

Меѓутоа, обелоденувањето на овие записи крена голем прав меѓу македонските интелектуалци. Прв се огласи академик Блаже Ристовски, кој остро ги нападна изјавите на директорот на Архивот, Зоран Тодоровски.

ЗОРАН ТОДОРОВСКИ, директор на Архивот на Република Македонија

"Никој не треба да стравува од тоа што е содржано во дневникот. Академик Блаже Ристовски не треба да биде нервозен поради објавувањето на делото, туку да се радува. Нашата заложба е на јавноста да ѝ ги претставиме сите дела кои ги напишале нашите значајни историски личности. Не можеме да ги прикриваме сите нивни дела, како што беше порано. Нивната оставина треба да биде целосно позната, односно треба да се знае какви ставови имале во различни периоди. Тој вели дека и македонската и бугарската историографија досега, поради свои потреби, многу често ги третирале историските личности и настаните исклучително од аспектите кои им одговарале. Во моите изјави во јавноста не сум изјавил дека 'Крсте Мисирков е Бугарин'. Ваквата непромислена и тенденциозна објава беше искористена за дневно-политички цели на партијата СДСМ, со што се наруши мојот научен и етички кредибилитет. Медиумите не прикажаа како го покажувам и потписот со кој Мисирков се претставил како 'македонски граѓанин'".

Пишува: Милева ЛАЗОВА

Директорите на државните архиви на Македонија и на Бугарија потпишаа договор со кој наскоро, на македонски, на бугарски и на руски јазик, ќе биде објавен "Дневникот на Крсте Мисирков", пишувачки во 1913 година. Новооткриениот дневник, поточно спомени, Мисирков ги пишувал во Климентово, во близина на Одеса, во 1913 година. На 381 страница се забележани ставовите на овој значаен интелектуалец, напишани на руски јазик, збогатени со статии од руски весници кои се однесуваат на состојбите

**КАТА МИСИРКОВА
РУМЕНОВА, писателка и
правнука на Мисирков**

"Она што го промовираа во Архивот не верувам дека е оригинал. Не може дневник да стои 100 години кај една личност и никој да не знае. И за тие 100 години никој да не дознае дека тој некој поседувал таков дневник. Повеќе од јасно ми е дека Бугарите можеби никој го мразат толку колку што го мразат Мисирков, а да не ги спомнувам и Грците и Србите. Знам дека Мисирков имал дневници, односно не е можно ниту еден умен, писмен човек каков што бил Мисирков тие дневници да ги фрли така како што ги опишаа досегашните наши јадни, не ги нарекувам шпиони затоа што не се ниту, пак, предавници, едноставно ние имаме глава со мозок, но треба во него да имаме и малку разум, а тој разум кај негои како да бега. Знам многу за Мисирков и за неговите роднини, и знам што се случувало таа 1913 година, каде бил и што работел... Мисирков испраќал многу напишани работи, но секогаш потпишани со псевдоним. Некаде се потпишувал Пелски, некаде Петков, некаде Крсте Мисирков, дури измислувал и разни имиња, така што за 1913 година знам многу убава сторија и затоа ќе кажам што ли сега сè нема да се измисли. Едноставно не оди да се напише 'македонски бугарин', а под тоа да се потпише Крсте Мисирков?!"

Е ПОЛЕМИЗИРА ЗА Т МАКЕДОНИСТ?

ЛИЛЈАНА МАКАРИЈОСКА, директорка на Институтот за македонски јазик "Крсте Петков Мисирков"

"Неодамна ја одбележавме 80-годишнината од смртта на Мисирков, патронот на Институтот за македонски јазик, а денес со најавата за издавањето на новооткриениот дневник, во јавноста повторно се актуелизира прашањето за неговите ставови и покрај тоа што тој и во времето на најголемите превирања и неизвесности, неподносливи услови за егзистенција на неговиот страдалнички животен пат, јасно проговори за националната индивидуалност на македонскиот народ и посебноста на македонскиот јазик, залагајќи се да се стави крај на злоупотребата со македонските интереси.

Осврнувајќи се на сите најсуштествени прашања на Македонија, Мисирков јасно истакнувал дека 'како Македонец на прво место ги поставува интересите на својата татковина и на своите сонародници дека има свое македонско гледиште врз минатото и иднината на целото јужно словенство и дека е потребно нас Македонците да нè прашаат за сите прашања кои нè засегнуваат нас и нашите соседи, а не сè да се завршува само со спогодби меѓу Бугарија и Србија за нас, но без нас'.

Сметаме дека е неопходно ставовите на Мисирков да се гледаат низ континуитетот на сите пишани дела кои ѝ се достапни на научната и на пошироката јавност, а не да се извлекуваат контексти врз кои ќе се гради вистината".

БЛАЖЕ РИСТОВСКИ, академик

"Жално е што сега тие ќе се печатат заеднички со бугарскиот Архив, бидејќи Мисирков е личност која претставува знаме на македонштината, а во моментот

ќе биде искористен против Македонија. Тоа ќе биде анти-македонско издание, бидејќи ќе се објави во период кога сме сведоци на случувањата околу споменикот на Мара Буњева и притисоците од ЕУ врз

Бугарија за прашањето на Македонците во Бугарија и нивните политички партии. Објавувањето на дневникот на Крсте Петков Мисирков не смее да биде 'злоупотребено за политички потреби'".